

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **116658** (13) **U**
(51) МПК (2017.01)
C12N 7/00
A61K 39/255 (2006.01)
A61P 43/00

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2016 13434	(72) Винахідник(и): Стегній Борис Тимофійович (UA), Стегній Марина Юріївна (UA), Богач Микола Володимирович (UA), Состін Дмитро Дмитрович (UA)
(22) Дата подання заявки: 27.12.2016	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.05.2017	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.05.2017, Бюл.№ 10	(73) Власник(и): НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР "ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ", вул. Пушкінська, 83, м. Харків, 61023 (UA)

(54) АТЕНУЙОВАНИЙ ШТАМ ВІРУСУ ХВОРОБИ МАРЕКА ПЕРШОГО СЕРОТИПУ 4/11 ЯК СКЛАДОВИЙ КОМПОНЕНТ ПОЛІВАЛЕНТНОЇ КУЛЬТУРАЛЬНОЇ ВАКЦИНИ ПРОТИ ХВОРОБИ МАРЕКА

(57) Реферат:

Атенуйований штам вірусу хвороби Марека першого серотипу 4/11 як складовий компонент полівалентної культуральної вакцини проти хвороби Марека, виділений з патологічного матеріалу (крові та очинів пір'я) від курей 160-денного віку для виготовлення полівалентної культуральної вакцини проти хвороби Марека.

UA 116658 U

Корисна модель належить до ветеринарної вірусології і біотехнології та може бути використана при виробництві вакцин проти хвороби Марека (ХМ).

Для профілактики хвороби Марека на території України використовують вакцини моно- (на основі штаму FC-126 вірусу герпесу індичок 3 серотипу) та бівалентні (до складу яких входять
штами вірусу хвороби Марека 2 і 3 серотипів). Проте вони не в змозі достатньою мірою
попередити розвиток захворювання. Важливо виготовлення вакцин проти ХМ з актуальних
місцевих штамів, що забезпечити найбільший захист від хвороби.

В основу корисної моделі поставлена задача одержати новий атенуйований
ареверсибельний вакцинний штам вірусу хвороби Марека 1-го серотипу «4/11» шляхом
проведення швидких та переміжних пасажів в первинній та перещеплюваній культурах клітин
фібробластів ембріонів курей (ФЕК), щоб збільшити імуногенну активність при використанні його
як третього компонента при виготовленні полівалентної культуральної вакцини проти хвороби
Марека.

Штам 4/11, виділений з патологічного матеріалу (крові та очинів пір'я) від курей 160-денного
віку, які належать приватному власнику с. Чорноморка Овідіопільського району Одеської обл.,
та зберігається в колекції штамів мікроорганізмів лабораторії біотехнології ННЦ "ІЕКВМ" за № 8.
Родина Herpesviridae, підродина Herpesvirinae, рід Herpesvirus.

Штам адаптований до клітин фібробластів ембріонів курей (ФЕК) і атенуйований шляхом
клонування методом швидких та переміжних пасажів в первинній та перещеплюваній культурах
клітин. Був перевірений на реверсію вірулентності є ареверсибельним і вільним від
контамінантів, зокрема, сторонніх вірусів, бактерій, мікоплазм та грибів. Штам 4/11 вірусу
хвороби Марека 1-го серотипу це ДНК-вмісний вірус, який характеризується наступними
ознаками та властивостями.

Культурально-морфологічні

При електронно-мікроскопічному дослідженні штаму 4/11 було виявлено віріони округлої
форми, які складаються з нуклеїду, капсиду діаметром 120-150 нм, та зовнішньою
ліпопротеїдною оболонкою. Вірус активно розмножується в первинно-трипсинізованій культурі
фібробластів 11-12-добової інкубації SPF-ембріонів курей за температури +38-40 °С з
утворенням характерних фокусів, які складаються з округлих клітин, їх поява настає на 48-120
годину після інфікування клітин. Інфекційний титр вірусу після 10 та 25 пасажів становить -
 9×10^4 - $9,25 \times 10^4$ ФУО/см³.

Генетичні ознаки вірусу

Вірус стійкий до пеніциліну, цефалоспоринолу, поліміксину, ністатину, амфотерицину "Б".
Резистентність до фагів не вивчалася. Генетично споріднений з герпесвірусами курей 2
серотипу (ВГК) та 3 серотипу індиків (ВГІ).

Антигенні ознаки

Вірус характеризується виразною антигенною активністю. У процесі культивування в
культурі ФЕК не втрачає антигенних властивостей без ліміту пасажів, а імуногенні властивості
повинні відновлюватись шляхом проведення серії пасажів на курчатах через кожні 5-6 пасажів у
культурі клітин.

Біотехнологічні ознаки

Для розмноження необхідно використовувати культури первинно-трипсинізованих
фібробластів SPF-ембріонів курей 11-12-добової інкубації, щоб запобігти нейтралізації вірусу
материнськими антитілами, або контамінації вірусами, бактеріями, мікоплазмами та грибами.
Вірус культивують у суміші поживних середовищ DMEM і 199 (1:1) з додаванням 2 % сироватки
крові ВРХ при 37 °С; рН 7,2-7,4. Як криозахисне середовище використовують середовище яке
складається з 70 % суміші поживних середовищ (Ігла-DMEM і 199), 20 % інактивованої
сироватки крові ВРХ, 10 % димексиду. Для довгострокового зберігання вірусу використовують
метод заморожування у рідкому азоті при температурі - 196 °С, термін зберігання в
замороженому стані не менше п'яти років.

Вірус не шкідливий в десятикратній імунізуючій дозі для однодобових курчат.

Стійкість до зовнішніх чинників та хімічних речовин

В межах рН 4,0-10,0 чутливий до дії ефіру і хлороформу, в лусках шкіри та в сухому пір'ї при
темperaturі 28,5-41,5 °С активний впродовж 50 діб. Витримує неодноразове заморожування і
відтавання та дію ультразвуком протягом 10 хвилин. Повна термоінактивація настає при 4 °С
через 2 тижні, при 20-25 °С - через 4 доби, при 37 °С - через 18 годин, і при 60 °С - за 10 хв.

Сфера використання

Може бути використаний як виробничий штам для виготовлення полівалентної
культуральної вакцини проти хвороби Марека.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Атенуйований штам вірусу хвороби Марека першого серотипу 4/11 як складовий компонент полівалентної культуральної вакцини проти хвороби Марека, виділений з патологічного матеріалу (крові та очинів пір'я) від курей 160-денного віку для виготовлення полівалентної культуральної вакцини проти хвороби Марека.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601